

28.2.2014

OZNÁMENIE POSLANCOM

Vec: Petícia 1268/2010, ktorú predkladá Cristóbal Aguado Laza, španielsky štátny občan, v mene združenia valencijských poľnohospodárov ASAJA, o prípravkoch na ochranu rastlín, škodcoch a chorobách rastlín

1. Zhrnutie obsahu petície

Predkladatelia petície žiadajú opätovné zavedenie prípravkov na ochranu zdravia rastlín, ktoré EÚ stiahla z trhu pred očakávaným nadobudnutím účinnosti prísnejšieho nariadenia o zdraví rastlín, pričom tvrdia, že tieto prípravky zohrávajú dôležitú úlohu pri zadržiavaní nových škodcov, ktorí sa objavujú v EÚ. Predkladatelia petície zároveň žiadajú prísnejšie pravidlá pre rastlinné produkty z tretích krajín a neuplatňovanie zásady dovoznej tolerancie (ktorú obsahuje nariadenie č. 396/2005). Dôrazne tiež žiadajú, aby sa na subjekty pôsobiace v odvetviach komerčnej spoločnej výroby v EÚ vzťahovali rovnaké pravidlá a aby sa na rastlinné produkty vzťahovali rovnaké hraničné hodnoty rezíduí a pesticídov bez ohľadu na ich pôvod.

2. Prípustnosť

Petícia bola uznaná ako prípustná 21. januára 2011. Parlament požiadal Komisiu o poskytnutie informácií podľa článku 202 ods. 6 rokovacieho poriadku.

3. Odpoveď Komisie doručená 18. júla 2011

Petícia sa týka troch rôznych otázok, z ktorých každú upravuje osobitný súbor právnych predpisov alebo spoločných postupov EÚ. Komisia preto navrhuje zaoberať sa každou z nich osobitne.

a) Rozšírenie skráteného konania na povolenie účinných látok na ochranu rastlín

Predkladateľ petície sa zmieňuje o účinných látkach v prípravkoch na ochranu rastlín, ktoré neboli v dôsledku rozhodnutia Komisie zaradené do prílohy I k smernici 91/414/EHS. Tieto účinné látky boli súčasťou programu činnosti podľa článku 8 ods. 2 smernice Rady 91/414/EHS, ktorý bol stanovený v júli 1993 s cieľom preskúmať účinné látky na trhu členských štátov podľa noriem EÚ. V dôsledku tohto programu preskúmania bolo viac ako 300 účinných látok zaradených do prílohy I k smernici 91/414/EHS. Podľa tejto smernice sa pri schvaľovaní účinných látok a povoľovaní prípravkov na ochranu rastlín s obsahom týchto látok musí zabezpečiť vysoká úroveň ochrany. Tieto účinné látky boli preto hodnotené v súlade s požiadavkami príloh II a III k smernici 91/414/EHS a schvaľované na základe posúdenia rizika podľa kritérií prílohy VI k smernici 91/414/EHS. Ich použitie v prípravkoch na ochranu rastlín možno považovať za bezpečné pre ľudí, zvieratá a životné prostredie. Pokiaľ je to možné, jedným z aspektov rozhodovacieho procesu je aj zaručenie dostupnosti širokého spektra rôznych účinných látok, napríklad z dôvodu kontroly rezistencie.

Po predložení správy Komisie o pokroku podľa smernice 91/414/EHS Európsky parlament vo svojom uznesení z 30. mája 2002 a Rada vo svojich záveroch z 12. decembra 2001 požiadali Komisiu o preskúmanie smernice 91/414/EHS a určili viaceré otázky, ktorými sa má Komisia zaoberať. Smernica bude teraz zrušená a nahradená nariadením (ES) č. 1107/2009, ktoré sa bude uplatňovať vo všetkých členských štátoch od 14. júna 2011. V tomto nariadení sa prihliada na závery Európskeho parlamentu, skúsenosti nadobudnuté pri uplatňovaní smernice 91/414/EHS a najnovší vedecko-technický vývoj.

V nariadení sa ustanovujú osobitné pravidlá pre menej významné použitia s cieľom zabezpečiť, aby sa nedostatočnou dostupnosťou prípravkov na ochranu rastlín neohrozila diverzifikácia poľnohospodárstva a záhradníctva. Podľa článku 51 ods. 9 musí Komisia v tejto súvislosti do 14. decembra 2011 predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu o zriadení Európskeho fondu na podporu menej významných použití s prípadným legislatívnym návrhom. „Menej významné použitie“ v tejto súvislosti znamená použitie prípravku na ochranu rastlín na plodiny, ktoré i) sa v danom členskom štáte nepestujú vo veľkom rozsahu alebo ii) sa pestujú vo veľkom rozsahu s cieľom uspokojiť mimoriadnu potrebu súvisiacu s ochranou rastlín.

Predkladatelia petície žiadajú „okamžité rozšírenie skráteného konania na všetky preklasifikované účinné látky, napr. tie, ktoré boli stiahnuté rozhodnutím Spoločenstva a pri ktorých sa teraz predkladá nová žiadosť o zaradenie“.

Rozsah pôsobnosti a podmienky skráteného konania sa jasne uvádzajú v nariadení Komisie (ES) č. 33/2008 v tomto znení:

„Tam, kde bola látka z druhej, tretej alebo štvrtej etapy predmetom rozhodnutia o nezaradení v súlade s článkom 6 ods. 1 smernice 91/414/EHS a bol pripravený návrh hodnotiacej správy, ktorákoľvek osoba, ktorá sa na postupe vedúcom k uvedenému rozhodnutiu zúčastnila ako oznamovateľ, alebo ktorákoľvek osoba, ktorá pôvodného oznamovateľa po dohode s ním samotným nahradila na účely tohto nariadenia, môže predložiť žiadosť v súlade so skráteným konaním stanoveným v článkoch 14 až 19 tohto nariadenia. Takáto žiadosť sa musí predložiť do šiestich mesiacov od dátumu zverejnenia rozhodnutia o nezaradení, pokiaľ ide o látky z tretej a štvrtej etapy, alebo do šiestich mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, pokiaľ ide o látky z druhej etapy.“

Toto skrátené konanie sa vzťahuje na 74 účinných látok. Toto konanie sa týka desiatich účinných látok, ktoré neboli zaradené do rámca druhej etapy programu preskúmania, a 64 účinných látok, ktoré boli dobrovoľne stiahnuté v tretej etape programu preskúmania (49 látok; všetky sú uvedené v rozhodnutí Komisie 2008/934/ES) a štvrtej etape programu preskúmania (15 látok; všetky sú uvedené v rozhodnutí Komisie 2008/941/ES). Prehľad týchto účinných látok sa nachádza v dokumente Generálneho riaditeľstva pre zdravie a spotrebiteľov (SANCO) č. 01896/2008 revidovanom 21. januára 2011¹ (Opakované predloženie žiadostí o zaradenie účinných látok, ktoré neboli zaradené v prílohe I k smernici 91/414/EHS).

Účelom skráteného konania je umožniť Komisii prijať rozhodnutie na základe aktualizovaného spisu pred dátumom, ku ktorému sú členské štáty podľa požiadaviek rozhodnutí o nezaradení povinné stiahnuť vnútroštátne povolenie pre prípravky na ochranu rastlín s obsahom týchto účinných látok.

S cieľom umožniť dokončenie preskúmania týchto látok bola nariadením (EÚ) č. 741/2010 členským štátom predĺžená lehota na stiahnutie povolení súvisiacich s týmito látkami z 31. decembra 2010 na 31. december 2011.

Záver

Pri hodnotení účinných látok sa musí zabezpečiť vysoká úroveň ochrany zdravia ľudí a zvierat a ochrany životného prostredia, pričom sa zároveň podľa možnosti musí zaručiť aj dostupnosť širokého spektra rôznych účinných látok. Všetky účinné látky, ktoré boli súčasťou programu činnosti podľa článku 8 ods. 2 smernice rady 91/414/EHS, boli preto hodnotené podľa požiadaviek a kritérií EÚ. Skrátené konanie sa uplatňovalo na obmedzenú skupinu látok, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v nariadení (ES) č. 33/2008. Na urýchlenie schválenia účinných látok však boli pre jednotlivé etapy konania zavedené prísne lehoty v nariadení (ES) č. 1107/2009, ktoré bolo prijaté po rozsiahlych diskusiách so všetkými zainteresovanými stranami. EÚ nie je ľahostajná k problémom, ktorým čelia poľnohospodári. Nariadenie preto obsahuje osobitné ustanovenia týkajúce sa menej významných použití s cieľom zabezpečiť, aby sa nedostatočnou dostupnosťou prípravkov na ochranu rastlín neohrozila diverzifikácia poľnohospodárstva a záhradníctva. Držiteľ povolenia, úradné alebo vedecké orgány zapojené do poľnohospodárskych činností, profesionálne poľnohospodárske organizácie alebo profesionálni používatelia môžu v tejto súvislosti požiadať, aby sa povolenie prípravku na ochranu rastlín už povoleného v príslušnom členskom štáte rozšírilo na menej významné použitia, na ktoré sa povolenie ešte nevzťahuje. Podľa týchto ustanovení musí tiež Komisia do 14. decembra 2011 predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu o zriadení Európskeho fondu na podporu menej významných použití.

---

¹ http://ec.europa.eu/food/plant/protection/evaluation/resubmission_table_rev08062009.pdf.

b) Zvýšená kontrola zdravia rastlín v Európskej únii, pokiaľ ide o škodcov a choroby z tretích krajín

Rastlinno-lekársky režim Únie (CPHR) vrátane (fytosanitárnych) požiadaviek v oblasti zdravia rastlín týkajúcich sa dovozu je založený na smernici Rady 2000/29/ES. Komisia vzhľadom na početné problematické činitele (napr. globalizáciu obchodu, zmeny v obchodných tokoch a vznik nových odvetví) v roku 2008 rozhodla, že režim CPHR sa musí vyhodnotiť. Hodnotenie sa uskutočnilo v rokoch 2009 – 2010 a viedlo k rozhodnutiu preskúmať a aktualizovať právne predpisy EÚ v oblasti zdravia rastlín. Do prebiehajúceho procesu sú vo veľkej miere zapojené zainteresované strany. Jedným z prvkov, ktoré sa majú preskúmať, je režim dovozu s osobitnou pozornosťou zameranou na odvetvia s vysokou mierou rizika (najmä: obchodovanie s rastlinami na výsadbu/množiteľským materiálom a nové odvetvia). Revidovaný režim CPHR by mal okrem iného účinnejšie predchádzať zavlečeniu škodcov rastlín z tretích krajín, napríklad prostredníctvom rýchlejšej reakcie na vznikajúce riziká. Legislatívne návrhy Komisie sú naplánované na rok 2012. Predkladateľom petície bolo odporúčané, aby sledovali podrobné informácie o revízii režimu CPHR na internetovej stránke Komisie na adrese http://ec.europa.eu/food/plant/strategy/index_en.htm.

Záver

Komisia vykonáva proces preskúmania a aktualizácie právnych predpisov EÚ v oblasti zdravia rastlín vrátane režimu dovozu. Legislatívne návrhy Komisie sú naplánované na rok 2012. Predkladatelia petície majú možnosť zapojiť sa do tohto procesu. Komisia považuje konzultácie so zainteresovanými stranami v oblasti rastlinno-lekárskeho režimu za kľúčový prvok preskúmania a posudzovania vplyvu.

c) Vylúčenie koncepcie dovozných tolerancií rezíduí prípravkov na ochranu rastlín z tretích krajín v Európskej únii

Použitie koncepcie dovozných tolerancií (napr. maximálnej hladiny rezíduí (MRL) v prípade dovážaných výrobkov) si vyžadujú medzinárodné obchodné pravidlá. EÚ má medzinárodné záväzky, ktoré jej neumožňujú blokovať dovoz komodít ošetrovaných pesticídmi, pokiaľ na to neexistuje dostatočný dôvod, napríklad ak je hladina rezíduí, ktoré sú na komodite stále prítomné, pre spotrebiteľov EÚ nebezpečná. Tento záväzok platí bez ohľadu na to, či sa rovnaký pesticíd používa aj v EÚ alebo nie. EÚ preto nemá žiadny dôvod odmietnuť stanovenie maximálnej hladiny rezíduí pre pesticídy, ktoré sa mohli použiť na dovážaných tovaroch. Takáto maximálna hladina rezíduí sa môže stanoviť len na základe predloženia komplexného súboru, ktorý sa vyhodnotí na základe pevných vedeckých dôkazov. Ak má toto hodnotenie pozitívny výsledok, EÚ potom rozhodne, pri akej hladine je použitie pesticídov bezpečné pre spotrebiteľov. Keďže túto koncepciu podobným spôsobom uplatňujú obchodní partneri EÚ, jej použitie umožňuje vývoz poľnohospodárskych výrobkov z EÚ do všetkých tretích krajín, pokiaľ je to bezpečné pre spotrebiteľov v týchto krajinách. Podobne umožňuje dovoz poľnohospodárskych výrobkov z tretích krajín do EÚ, pokiaľ je to bezpečné pre spotrebiteľov v EÚ. Ak by EÚ a jej obchodní partneri takúto koncepciu nepoužívali, španielski výrobcovia vína by napríklad nemohli vyvážať víno do takých krajín ako USA a Japonsko, kde nie sú povolené niektoré pesticídy, ktoré sa v Španielsku legálne používajú.

Je pravda, že v EÚ nie sú povolené viaceré pesticídy, ktoré sa používajú v tretích krajinách.

V mnohých prípadoch to nie je z dôvodu bezpečnosti spotrebiteľov. Uvedenie na trh nemusí byť ekonomicky rentabilné, výrobca preto nie je ochotný zaplatiť cenu za registráciu v EÚ. V iných prípadoch sa na hubenie škodcov, ktorí sa v EÚ nevyskytujú, alebo na plodinách, ktoré sa v EÚ nepestujú, musia použiť iné pesticídy. V takýchto prípadoch sa ošetrované výrobky môžu do EÚ dovážať, keď sa stanoví dovozná tolerancia. Dovozná tolerancia sa stanoví, len ak sa predloží spis, ktorý vyhodnotí Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA), pričom sa preukáže, že rezíduá nepredstavujú riziko pre spotrebiteľov. V prípade, ak tieto rezíduá nie sú pre niektorú zo skupín spotrebiteľov v EÚ bezpečné, dovozná tolerancia sa neprizná.

Záver

Vylúčenie koncepcie dovozných tolerancií nie je v záujme poľnohospodárov EÚ a vzhľadom na naše medzinárodné záväzky ani nie je možné. Komisia preto neodporúča opatrenia na odchýlenie sa od koncepcie dovozných tolerancií.

4. Odpoveď Komisie doručená 28. augusta 2013

V nadväznosti na najnovšie informácie môže Komisia poskytnúť aktualizované údaje, pokiaľ ide o druhú otázku petície (Zvýšená kontrola zdravia rastlín v Európskej únii, pokiaľ ide o škodcov a choroby z tretích krajín).

Pokiaľ ide o dva ďalšie prvky petície, čiže povoľovanie účinných látok na ochranu rastlín (časť I) a reciprocitu (časť III), odpoveď, ktorú Komisia poskytla písomne 18. júla 2011 a počas schôdze Výboru pre petície 8. mája 2012, možno stále považovať za úplnú a aktuálnu.

Po hodnotení (2009 – 2010) a preskúmaní (2010 – 2011), ktoré Komisia vykonala v súvislosti s rastlinno-lekársym režimom EÚ, bol vypracovaný legislatívny návrh nariadenia o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín, ktorý bol prijatý 6. mája 2013 (COM(2013) 267 v konečnom znení).

Navrhované nariadenie poskytne nové nástroje na zvýšenie ochrany proti novým škodcom rastlín, ktorí sa do Únie dostávajú s rastlinami a rastlinnými produktmi z tretích krajín, spolu s novými opatreniami na zabezpečenie včasného zistenia a okamžitej eradikácie ohnísk takýchto nových škodcov. V tejto súvislosti sa od členských štátov budú vyžadovať povinné kontroly ohnísk regulovaných škodcov na ich území a stanovenie jasných pravidiel na eradikáciu škodcov. Finančná podpora Únie sa bude poskytovať členským štátom pri vykonávaní týchto kontrol a príslušným subjektom za ujmu na hodnote rastlinného materiálu zničeného na účely eradikácie ohnísk.

Zmodernizuje sa tiež režim týkajúci sa pohybu rastlín a rastlinných produktov v rámci Únie, čím sa zníži administratívne zaťaženie a náklady prevádzkovateľov.

Predkladateľom petície bolo odporúčané sledovať podrobné informácie o legislatívnom návrhu a sprievodnom posúdení vplyvu na webovej stránke Komisie na adrese http://ec.europa.eu/food/plant/plant_health_biosafety/rules/index_en.htm.

5. Odpoveď Komisie doručená 28. februára 2014

Okrem informácií, ktoré boli už predtým poskytnuté o tejto petícii, je k dispozícii aktualizácia, pokiaľ ide o otázky týkajúce sa prípravkov na ochranu rastlín, ktorými sa zaoberal Výbor pre petície na schôdzi 5. decembra 2013, ktorá sa týkala nariadenia (ES) č.1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a nariadenia (ES) č. 396/2005 o stanovení maximálnych hladín rezíduí pesticídov (MRL).

Časť I: Prípravky na ochranu rastlín

Menej významné použitia:

Podľa článku 51 ods. 9 nariadenia (ES) č.1107/2009¹ o prípravkoch na ochranu rastlín musí Komisia predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu o možnom zriadení Európskeho fondu na podporu menej významných použití.

Správa mala byť vypracovaná v decembri 2011, ale pre zdĺhavé konzultácie s inými útvarmi Komisie a pre iné najnovšie priority bola nakoniec odložená. Komisia teraz očakáva prijatie správy o menej významných použitíach vo februári 2014.

V správe o menej významných použitíach sa predpokladá vytvorenie nezávislého koordinačného nástroja („technický sekretariát“) pre menej významné použitia, ktorý spolufinancuje Komisia. Hlavnými cieľmi tohto koordinačného nástroja je výmena informácií a koordinácia menej významnej práce medzi členskými štátmi a zainteresovanými stranami, ako aj stimulácia harmonizácie.

Okrem navrhovaného koordinačného nástroja pre menej významné použitia Komisia podporí sieť ERANET v oblasti integrovanej ochrany proti škodcom s osobitným odkazom na menej významné použitia (IPM ERANET). ERANETs sú nástroje na koordináciu výskumu, pomocou ktorých členské štáty môžu koordinovať svoje vnútroštátne výskumné činnosti a v konečnom dôsledku financovať spoločné projekty. Medzi niektoré dôležité očakávané výstupy patrí mapovanie prebiehajúcich výskumných činností, zabezpečenie koordinácie a zníženie prekrývania vnútroštátneho financovania s financovaním EÚ.

Bude nevyhnutné koordinovať túto sieť IPM ERANET s navrhovaným koordinačným nástrojom, čo bude napokon v prospech riešenia budúcich problémov v oblasti plodín pre menej významné použitie.

Dostupnosť účinných látok:

Je potrebné zdôrazniť, že v súčasnosti je schválených približne 450 účinných látok a že od podania petície Komisia dohnala nevybavené žiadosti, v dôsledku čoho bolo schválené veľké množstvo nových účinných látok.

Aby bolo možné lepšie koordinovať a monitorovať využívanie núdzových autorizácií v súlade s článkom 53 nariadenia (ES) č. 1107/2009, Komisia vypracovala pracovný dokument o

---

¹ Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009.

núdzových situáciách (SANCO/10087/2013). V tomto dokumente sa stanovuje pre členské štáty postup pri udeľovaní týchto autorizácií podľa článku 53 a zavádza sa ním použitie tlačiva oznámenia, ktoré poskytuje nevyhnutnú transparentnosť a vysvetlenie.

Predloženie tohto pracovného dokumentu zvýšilo zosúladenie členských štátov pri udeľovaní núdzových autorizácií a vyplynulo z neho aj zlepšenie podávania správ Komisii. Komisia pravidelne zverejňuje mimoriadne autorizácie prijaté od členských štátov.

Dôležité je však to, že členské štáty uznávajú integritu systému autorizácie. Núdzové autorizácie by sa nemali udeľovať najmä ako rutinná alternatíva k rozšíreniu použitia iných tlačív štandardného povolenia.

Ako sa uvádza vyššie, Komisia pracuje na riešeníach týkajúcich sa dostupnosti účinných látok, najmä na menej významné použitie. Komisia si v tejto súvislosti uvedomuje, že nedostatočné riešenia na ochranu rastlín môžu mať potenciálne negatívny vplyv na ľudské zdravie a životné prostredie v dôsledku možného nezákonného použitia prípravkov na ochranu rastlín a že poľnohospodárstvo EÚ by malo zostať konkurencieschopné.

Časť II: Zdravie rastlín

Dovoz rastlinných produktov:

Pokiaľ ide o prvok petície týkajúci sa fytoosanitárnych požiadaviek pri dovoze a vykonávania obmedzenia prístupu produktov tretích krajín na trh, uplatňuje sa podobným spôsobom, akým ho uplatňujú tretie krajiny na produkty EÚ [zdá sa, že odkaz na časť III a reciprocitu je chybný. V príslušnej časti (časť II) sa nezdá, že petícia požaduje reciprocitu s tretími krajinami, pokiaľ ide o požiadavky na dovoz, ale uplatňovanie pravidiel podobných pravidlám niektorých tretích krajín, pokiaľ ide o počet miest vstupu, kontrol a registrácie pozemkov atď.], t. j. je potrebné uviesť, že fytoosanitárne dovozné obmedzenia môžu byť založené len na zistených rizikách v súlade s dohodou WTO o uplatňovaní sanitárnych a fytoosanitárnych opatrení. Komisia sleduje vývoj zadržaní dovozu a v odôvodnených prípadoch môže zaviesť obmedzenia dovozu. To sa nedávno stalo pri dovoze citrusového ovocia z Južnej Afriky: po veľkom počte zadržaní sa na základe rozhodnutia Komisie 2013/754/EÚ zaviedli niektoré ďalšie požiadavky.

Časť III: Rezíduá pesticídov

Dovoz rastlinných produktov:

Pokiaľ ide o prvok petície týkajúci sa reciprocity (časť III), odpoveď, ktorú Komisia poskytla písomne 18. júla 2011 a počas schôdze Výboru pre petície 8. mája 2012, možno stále považovať za úplnú a aktuálnu.